

Deltaskolan AB

Deltaskolan AB
Organisationsnummer 556865-8545
thomas@deltaskolan.se

Beslut

Datum 2024-11-12
Dnr SI 2024:5459
Sida 1 (26)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Deltaskolan i Haninge kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Deltaskolan AB att senast den **12 mars 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande särskilt stöd, beslut om betyg och betygskatalog, undervisning ges av legitimerade och behöriga lärare, frånvaro, plan mot kränkande behandling, tillgång till elevhälsa och extra studietid. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Deltaskolan AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Deltaskolan AB ska vidta följande åtgärder

Utredning av elevers behov av särskilt stöd och åtgärdsprogram

1. Se till att för varje anmälan om en elevs behov av särskilt stöd som inkommer till rektorn, eller som redan har inkommit men där utredning ännu inte har påbörjats, ska rektorn starta en utredning om behov av särskilt stöd. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit under perioden den 12 november 2024 och 12 mars 2025 samt vilket datum en utredning har startats för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)
2. Se till att upphöra att utarbeta åtgärdsprogram om elevens behov av särskilt stöd inte utretts.
3. Se till att upphöra att ge elever särskilt stöd om eleven inte har ett åtgärdsprogram där det särskilda stödet är angivet. Rektorn ska dokumentera hur många elever som ges särskilt stöd under perioden 12 november 2024 och 12 mars 2025, vilka av dem som

har ett åtgärdsprogram samt vilket datum åtgärdsprogrammet utarbetats för dem. (3 kap. 7 och 9 §§ skollagen)

4. Se till att åtgärdsprogrammen innehåller uppgifter om vem som ansvarar för uppföljning respektive utvärdering av åtgärdsprogrammen (3 kap. 9 § skollagen).
5. Se till att elev och elevens vårdnadshavare underrättas om hur det går till att överklaga beslutet om åtgärdsprogram till Skolväsendets överklagandenämnd. Rektorn ska inkomma med samtliga utarbetade åtgärdsprogram för perioden 12 november 2024 och 12 mars 2025. Rektorn ska även redogöra för hur elev och elevens vårdnadshavare har underrättats om det hur det går till att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd för varje nytt åtgärdsprogram som utarbetats under denna period. (28 kap. 16 §, 29 kap. 10 § skollagen och 33 § förvaltningslagen)

Beslut om betyg och betygskatalog

1. Se till att beslut om betyg förses med en signatur och datering i betygskatalogen av den eller de som beslutar om betyg. Det innebär att om beslut om betyg fattas av en undervisande lärare som saknar legitimation tillsammans med en legitimerad lärare ska båda lärarna förse uppgiften om betyg med egenhändiga signaturer. (3 kap. 16 § skollagen, 6 kap. 10 § skolförordningen, 7 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog SKOLFS 2011:123.)
2. Se till att betygskatalogen innehåller uppgifter om skolform, namn på huvudman och den kommun där skolenheten är belägen. (8 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog)
3. Se till att vid beslut om rättelse eller ändring av betyg, betygskatalogen förses med information om beslutet avser rättelse eller ändring av betyg samt att rättelsen och ändringen av betyg dateras och signeras samt att det gamla betyget framgår. (3 kap. 19 och 20 §§ skollagen, 15 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog)
4. Huvudmannen ska vid minst ett tillfälle före den 10 december 2024 ge information till samtliga lärare om hur beslut om betyg ska hanteras i en betygskatalog. Informationen ska innefatta att om beslut om betyg fattas av en undervisande lärare som saknar legitimation tillsammans med en legitimerad lärare ska både den undervisande läraren och den medbedömande legitimerade läraren signera beslutet om betyg samt hur rättelse eller ändring av betyg

ska dokumenteras i betygskatalogen. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen om detta har lämnats. Huvudmannen ska ge in utdrag ur betygskatalogerna för höstterminen 2024. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen senast i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 14 och 16 §§ skollagen, 6 kap. 10 § skolförordning (2011:185) samt 7, 8 och 15 § Skolverkets författningssamling).

Undervisning av legitimerade och behöriga lärare

Se till att undervisningen i årskurserna 7–9 i ämnena biologi, samhällskunskap, svenska, bild, engelska, samhällsorienterade ämnena (so) samt i årskurs 7 i so-ämnena bedrivs av legitimerade och behöriga lärare, om lärarna inte omfattas av något av undantagen från dessa krav. För det fall huvudmannen avser att för undervisningen använda lärare utan legitimation och/eller rätt behörighet, ska en redogörelse över vilket undantag som är aktuellt, alternativt ska en motivering till varför aktuella lärare är lämpliga att bedriva undervisningen och i så stor utsträckning som möjligt har en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande bifogas redogörelsen av vidtagna åtgärder. Dokumentation av rekryteringsförsök som gjorts under perioden den 12 november 2024 till och med 12 mars 2025 ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 13 och 18 §§ skollagen)

Frånvaro

Se till att rektorn utreder orsaken till frånvaron för alla elever som har upprepad eller längre frånvaro från skolan om en utredning om en utredning inte är obehövligt. Dokumentation över vilka elever som har upprepad eller längre frånvaro ska bifogas redovisningen av vidtagna åtgärder. Av dokumentationen ska det framgå när skolan uppmärksammat frånvaron som problematisk och när en frånvaroutredning inletts. Tre exempel på frånvaroutredningar ska bifogas redovisningen av vidtagna åtgärder. (7 kap. 19 a § skollagen)

Plan mot kränkande behandling

Huvudmannen ska se till att upprätta en plan mot kränkande behandling, i vilken ingår en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandlingar av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under kommande året. En

redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Huvudmannen ska ge in en upprättad plan mot kränkande behandling till Skolinspektionen i samband med redovisning av vidtagna åtgärder. (6 kap. 8 § skollagen)

Tillgång till elevhälsa

Se till att elevhälsan innefattar kurator. Huvudmannen ska ge in anställningsavtal eller annat dokument som visar på att skolan har tillgång till en kurator till Skolinspektionen i samband med redovisning av vidtagna åtgärder den 12 mars 2025. (2 kap. 25 § skollagen)

Extra studietid

Se till att alla elever i årskurserna 7–9 erbjuds att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka och undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen. Scheman för årskurserna 7–9 och dokument som visar att eleverna erbjuds extra studietid ska bifogas redovisningen av vidtagna åtgärder. (10 kap. 5 a § skollagen.)

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 1 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Deltaskolan AB avseende brist rörande anställningsform för lärare. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2024:5459) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys under hösten 2024 inlett en tillsyn av Deltaskolan som är en 7–9 skola i Haninge kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Deltaskolan följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och

särskilt stöd, åtgärdsprogram, undervisning av legitimerade och behöriga lärare, frånvaro, extra studietid, tillgång till elevhälsa, planen mot kränkande behandling samt beslut om betyg och betygskatalog.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, representanter för elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 18 och 24 september 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat åtgärdsprogram, pedagogiska kartläggningar, handlingsplan vid kränkningar, frånvarostatistik, skolans egen elevenkät, lärarförteckning, lärarlegitimationer och utbildningsintyg, rekryteringsannonser samt betygskataloger.

Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet. Huvudmannen inkom med ytterligare rekryteringsannonser den 14 oktober 2024.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever förklarar i intervju att de kan få extra anpassningar om de frågar lärarna om det. Det finns enligt eleverna tillgång till skärmar i klassrummen där de har svenska och engelska, vid prov, samt tillgång till hörselkåpor i slöjdsalen. En elev berättar att man kan få extra uppgifter eller förenklade uppgifter vid behov. Lärarna uppger att alla elever som befaras att inte uppfylla betygskriterierna ges extra anpassningar. Exempel på extra anpassningar är att läsa text högt för eleven, ge eleven längre tid för att genomföra sina uppgifter, ge eleven ordböcker och hjälpa eleven att dela upp uppgifterna i mindre delar.

Vid intervju med lärare och elevhälsans representanter framkommer det att de elever som behöver stöd inom olika områden och som, trots extra anpassningar, befaras att inte uppfylla de betygskriterier som minst ska

uppfyllas tas upp på skolans veckovisa APT-möten med rektorn. Detta dokumenteras i mötesprotokollen. På dessa möten deltar även elevhälsan. Efter att en elev lyfts på dessa måndagsmöten genomförs en pedagogisk kartläggning. Den pedagogiska kartläggningen innehåller, utöver information om elevens styrkor och svagheter i olika ämnen, även uppgifter om elevens hela skolsituation beskrivna av undervisande lärare. Specialpedagogen får därefter ta del av den pedagogiska kartläggningen och gör en bedömning om eleven behöver extra anpassningar i klassrummet eller särskilt stöd. Det uppges att lärarna kontaktar eleven och elevens vårdnadshavare. Vid intervju med elevhälsans representanter framgår att skolan har två typer av kartläggningar gällande elever som inte uppfyller betygskriterierna. Den ena är den pedagogiska kartläggningen som enligt elevhälsans personal ska föregå den andra som är själva utredningen om elevs behov av särskilt stöd. En representant från elevhälsan uppger att skolan inte genomfört utredningar om elevers behov av särskilt stöd tidigare, utan att skolan endast har genomfört pedagogiska kartläggningar. Från och med denna termin har skolan en mall för utredning om elevers behov av särskilt stöd och den typen av utredningar ska numera göras vid behov, uppger elevhälsans representant.

Skolinspektionen har inför skolbesöket begärt att få del av elevakter med eventuella utredningar om elevers behov av särskilt stöd och åtgärdsprogram för tio elever som går i skolan. Av betygs kataloger framgår att samtliga tio elever har haft betyget F i flertalet ämnen de två senaste terminerna. Vid intervju med lärare och elevhälsans representanter framkommer det att åtta av eleverna befaras att inte uppfylla de betygs kriterier som minst ska uppnås trots extra anpassningar samt att de eleverna har lyfts och anmälts till rektorn och elevhälsan vid APT-mötena med anledning av det. Det framkommer vidare att eleverna har pedagogiska kartläggningar men inte utredningar gällande behov av särskilt stöd. Två av de efterfrågade eleverna går i särskild undervisningsgrupp. På Skolinspektionens begäran överlämnade rektorn elevakter med pedagogiska kartläggningar, men inte för alla av de efterfrågade eleverna. Ingen av elevakterna innehåller utredningar om elevens behov av särskilt stöd. En av elevakterna innehåller ett åtgärdsprogram för en elev som tidigare varit placerad i skolans särskilda undervisningsgrupp. Inga andra åtgärdsprogram överlämnades.

Skolinspektionen begärde även under skolbesöket att få del av alla elevakter med utredningar om särskilt stöd och åtgärdsprogram för de elever som är placerade i skolans särskilda undervisningsgrupp. Läraren som undervisar de här eleverna uppgav att nio namngivna elever går i gruppen. Av intervju med elevhälsan och rektorn samt erhållna elevakter framgår att sju av dessa har åtgärdsprogram. På fråga till rektorn om elever kan gå i särskild undervisningsgrupp utan att ha ett åtgärdsprogram

uppgger rektorn att alla elever som är placerade i skolans särskilda undervisningsgrupp har åtgärdsprogram. Av utredningen framgår inte att det finns åtgärdsprogram för de två återstående eleverna i skolans särskilda undervisningsgrupp. Beslut om åtgärdsprogrammen har enligt elevhälsans representanter fattats utifrån vad lärarna skrivit i de pedagogiska kartläggningarna.

Av de mottagna elevakterna framgår inte att en utredning gällande elevernas behov av särskilt stöd är genomförd. Rektorn uppgger samtidigt att de i allmänhet gör utredningar om elevs behov av särskilt stöd.

I de pedagogiska kartläggningarna som Skolinspektionen tagit del av finns det inga bedömningar om huruvida eleven är i behov av särskilt stöd eller inte.

Av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen fått del av framgår av samtliga vem som ansvarar för åtgärderna i åtgärdsprogrammet. Ett av åtgärdsprogrammen har inga uppgifter om vem som ansvarar för uppföljning respektive utvärdering för åtgärdsprogrammet. Ett annat åtgärdsprogram har ingen uppgift om vem som ansvarar för uppföljning av åtgärdsprogrammet.

Ett av samtliga granskade åtgärdsprogrammen har information om hur eleven och elevens vårdnadshavare ska gå till väga för att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd. Vid intervju uppgger en av elevhälsans representanter att elever och vårdnadshavare delges beslutet, att det är specialpedagogen som informerar dem om beslutet men att de inte kan överklaga beslutet. Rektorn uppgger att elever och vårdnadshavare får del av beslutet och att de har möjligheten att överklaga. Rektorn uppgger att besvärshänvisningen tidigare fanns inskriven i skolans åtgärdsprogram, men bekräftar att det inte står med i det åtgärdsprogram som han granskar vid intervjutillfället.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 5 § skollagen)

Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den

ordinarie undervisningen ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en särskild undervisningsgrupp, enskild undervisning, i form av distansundervisning eller i form av anpassad studiegång.

Om en utredning om elevs behov av särskilt stöd visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 7, 9 §§ skollagen)

Ett beslut om åtgärdsprogram som fattas av rektorn enligt 3 kap. 9 § skollagen får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd (28 kap. 16 § skollagen).

I ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild enligt skollagen hos en kommun, en region eller en enskild huvudman tillämpas bland annat bestämmelsen 33 § i förvaltningslagen (2017:900). (29 kap. 10 § skollagen).

En myndighet som meddelar ett beslut i ett ärende ska så snart som möjligt underrätta den som är part om det fullständiga innehållet i beslutet, om det inte är uppenbart obehövt. Om parten får överklaga beslutet ska han eller hon även underrättas om hur det går till. En underrättelse om hur man överklagar ska innehålla information om vilka krav som ställs på överklagandets form och innehåll och vad som gäller i fråga om ingivande och överklagandetid. Myndigheten bestämmer hur underrättelsen ska ske. En underrättelse ska dock alltid vara skriftlig om en part begär det. Underrättelse får ske genom delgivning. (33 § förvaltningslagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det inte framkommer annat än att Deltaskolan AB uppfyller författningarnas krav gällande extra anpassningar. Skolinspektionen bedömer dock att det finns brister i Deltaskolans arbete inom området särskilt stöd.

Av utredningen framgår visserligen att lärare på veckovisa APT-möten till rektorn anmäler elever som behöver stöd i olika former. Lärare anmäler även elever som trots extra anpassningar befaras att inte uppfylla betygskriterierna på APT-mötena. Av utredningen framgår dock att rektorn inte ser till att det startas och genomförs en utredning om elevers behov av särskilt stöd efter att elever anmälts till rektorn. Rektorn uppger att de i allmänhet gör utredningar om elevs behov av särskilt stöd, men trots Skolinspektionens begäran om sådana utredningar har inga sådana getts in. Av elevhälsans uppgifter framgår att det inte görs utredningar av elevs behov av särskilt stöd. Det finns sju elever som går i särskild undervisningsgrupp och som har åtgärdsprogram, där elevhälsan uppgett att det inte finns utredning om behov av särskilt stöd utan att beslut om åtgärdsprogram fattats på grundval av en pedagogisk kartläggning utan bedömning om elevens behov av särskilt stöd. Av utredningen framgår att skolan genomför pedagogiska kartläggningar för elever och att de ligger till grund för elevers åtgärdsprogram. De pedagogiska kartläggningarna består av information om hur eleven ligger till i olika ämnen men det saknas bedömning gällande om eleven är i behov av särskilt stöd eller inte.

Av skollagen framgår att rektorn ska se till att elever skyndsamt utreds för behov av särskilt stöd efter att lärare anmält elever, som trots extra anpassningar, befaras att inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Skolinspektionen bedömer att skolans pedagogiska kartläggningar inte går att likställa med utredningar om elevers behov av särskilt stöd. Att rektorn inte ser till att utredningar om särskilt stöd görs är en brist. Om en elevs behov av särskilt stöd inte utreds riskerar eleven att inte få det stöd som eleven kan ha behov av och har rätt till enligt skollagen.

Det framgår vidare av utredningen att elever ges särskilt stöd utan att elevens behov av särskilt stöd har utretts. Om en elev ges särskilt stöd utan att elevens behov av stödet har utretts riskerar eleven att inte få det stöd som eleven har behov av och rätt till.

Av utredningen framgår bland annat att det finns två elever som har särskilt stöd i form av särskild undervisningsgrupp, och som saknar ett åtgärdsprogram. Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Att skolan har elever som ges särskilt stöd utan att ha ett åtgärdsprogram utgör således en brist.

Av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen fått del av framgår att ett par av åtgärdsprogrammen inte uppfyller formkraven gällande vem som ansvarar för uppföljning respektive utvärdering av åtgärdsprogrammet. Enligt skollagen ska det av ett åtgärdsprogram framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Skolinspektionen konstaterar att det finns åtgärdsprogram på skolan som saknar dessa uppgifter, vilket är en brist.

Av utredningen framgår att åtgärdsprogrammen inte har någon underrättelse om hur eleven och elevens vårdnadshavare ska gå till väga för att överklaga beslutet om åtgärdsprogram. För beslut om åtgärdsprogram gäller bestämmelsen 33 § i förvaltningslagen. Enligt den bestämmelsen ska det fullständiga innehållet i ett beslut underrättas part om det inte är uppenbart obehövt. Om parten får överklaga beslutet ska parten även underrättas om hur det går till. En sådan underrättelse saknar formkrav, och kan därför ske både skriftligt och muntligt. Rektorn uppger att åtgärdsprogrammen kan överklagas och hänvisar till att underrättelse om det tidigare funnits angiven i själva besluten, men de granskade åtgärdsprogrammen saknar en besvärshänvisning. Det framgår även av elevhälsans representant att hen informerar elev och vårdnadshavare om beslut om åtgärdsprogram och att det enligt hen inte går att överklaga besluten. Skolinspektionen bedömer att elev och vårdnadshavare inte delges en besvärshänvisning. Att huvudmannen inte underrättar berörd part om hur man överklagar beslut om åtgärdsprogram är en brist.

Beslut om betyg och betygs katalog

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har fått del av elevernas betygs kataloger för vårterminen 2024 och höstterminen 2023.

Vid intervju med lärare och rektorn framkommer att de undervisande lärarna beslutar om betyg, och i de fall undervisande lärare saknar legitimation sambedömer och fattar de beslut om betyg tillsammans med en legitimerad lärare. Om lärarna skulle vara oeniga om betyget är det den legitimerade lärarens bedömning som har företräde.

Lärarna förklarar att det är de undervisande lärarna som signerar betygen i betygs katalogerna. En lärare, som saknar legitimation, uppger att hen inte riktigt känner till hur det fungerar med signering av betygs katalogen. Läraren uppger att hen diskuterade betygen med en legitimerad lärare vid en sambedömning men att den legitimerade läraren inte undertecknade

betygskatalogen. Lärarna förklarar att det tidigare även var den legitimerade läraren som signerade betygskatalogen vid sambedömning.

Rektorn uppger i intervju att skolan troligen hanterat signering av betygskatalogen felaktigt. De undervisande lärarna har signerat betygen i katalogen, och i de fall de undervisande lärarna saknat legitimation har det gjorts en sambedömning med legitimerad lärare men utan att den legitimerade läraren signerat betygskatalogen. Rektorn uppger att tidigare har både undervisande och legitimerade lärare signerat beslutet om betyg i katalogen. Han har inte informerat lärarna hur de ska hantera betygssättningen och uppger att han kommer att rätta till det inför kommande betygssättning.

Av de granskade betygskatalogerna som Skolinspektionen tagit del av framgår att betygen är signerade av undervisande lärare i ämnet. Lärare som saknar legitimation har ensam signerat beslut om betyg.

I betygskatalogerna för höstterminen 2023 finns ingen signatur av lärare för betygen i ämnet slöjd gällande skolans samtliga undervisningsgrupper. Betygen är angivna i betygskatalogen men ingen lärare har signerat betygskatalogen. Rektorn anger i intervju att han finner det märkligt.

Av betygskatalogerna framgår att inga av de signerade betygen är daterade.

Vidare framgår av de granskade betygskatalogerna för vårterminen 2024 att några elevers betyg har förändrats genom att det tidigare betyget kryssats över och att ett nytt betyg skrivits in bredvid för hand. Det finns en signatur antecknad på samma rad som det nya betyget, vilket tolkas tillhöra det förändrade betyget. Det finns ingen information om det är en ändring eller rättelse av betyg. Det finns inte heller någon ny datering för det nya betyget. De gamla betygen går inte att utläsa då de kryssats över.

Av betygskatalogerna framgår att skolform och den lägeskommun skolan är belägen i inte finns angiven. Det finns angivet att skola och huvudman är Deltaskolan och Mia Lundberg.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. (3 kap. 16 § skollagen)

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen).

Ett betyg som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av ett skrivfel eller liknande förbiseende får rättas av rektorn. Innan rättelse görs ska rektorn ge eleven och elevens vårdnadshavare tillfälle att yttra sig, om det inte är obehövt. Vid rättelse ska ett nytt skriftligt betyg utfärdas och den oriktiga betygshandlingen om möjligt förstöras. (3 kap. 19 § skollagen)

Finner den eller de som har fattat ett beslut om betyg att beslutet är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, ska denne eller dessa ändra beslutet, om det kan ske snabbt och enkelt. En sådan ändring får inte innebära att betyget sänks. Ändring ska göras av rektorn om den som har fattat det ursprungliga beslutet inte längre är anställd av huvudmannen eller är förhindrad på grund av något annat liknande skäl, det ursprungliga beslutet har fattats av flera personer och någon eller några av dem inte längre är anställda av huvudmannen eller är förhindrade på grund av något annat liknande skäl, eller det ursprungliga beslutet har fattats av flera personer och dessa inte kan enas. (3 kap. 20 § skollagen)

Enligt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123) ska den eller de som beslutar om ett betyg datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (7 §).

Betygskatalogen ska bland annat innehålla uppgifter om skolform, namn på huvudman, skolenhet och den kommun där skolenheten är belägen, namn och titel på de som beslutat om betyg (8 §). Rättelser och ändringar av betyg ska anges i betygskatalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras. Det ska framgå av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad (15 §).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete gällande beslut om betyg och betygskatalog.

Det framgår visserligen av utredningen att undervisande lärare som saknar legitimation sambedömer med legitimerade lärare vid betygsättningen. Det framgår dock att de undervisande lärarna som saknar legitimation signerat betygen ensamma, och att den medbedömmande legitimerade läraren inte signerat betygen. Enligt skollagen får en lärare som saknar lärarlegitimation inte fatta beslut om betyg självständigt utan ska göra det tillsammans med en legitimerad lärare. Enligt Skolverkets föreskrifter om betygskataloger ska båda lärarna signera betyget i betygskatalogen. Att inte

både den undervisande läraren och den legitimerade läraren signerat betyget tillsammans är således en brist.

Av utredningen framgår vidare att samtliga beslutade betyg i betygs katalogerna för höstterminen 2023 och vårterminen 2024 saknar datering och att elevernas betyg i ämnet slöjd i samtliga årskurser höstterminen 2023 saknar signering av lärare. Enligt Skolverkets föreskrifter ska den eller de som beslutar om betyg datera uppgiften i betygs katalogen och förse uppgiften med en signatur. Att alla beslut om betyg, saknar datering och att betygen i ämnet slöjd höstterminen 2023 saknar signering av lärare är en brist.

Vidare framgår av utredningen att de förändringar av betyg som gjorts i betygs katalogerna för vårterminen 2024 inte har försetts med uppgift om vad förändringen avser eller datum för ändringen. Det framgår även att det gamla betyget inte går att utläsa efter förändringen. Enligt Skolverkets föreskrifter om betygs katalog framgår att om ett betyg rättas eller ändras ska det framgå av betygs katalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad och beslutet ska dateras. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Att det inte framgår på vilken grund som betygen korrigerats och att korrigeringsarna saknar datering är en brist. Det är även en brist att det tidigare betyget inte går att utläsa.

Enligt Skolverkets föreskrifter om betygs katalog ska betygs katalogen innehålla uppgift om skolform och vilken kommun skolenheten är belägen i samt namn på huvudmannen. Att de granskade betygs katalogerna saknar uppgift om skolform och vilken lägeskommun skolan är belägen i samt att betygs katalogen saknar korrekt namn på huvudmannen är således en brist.

Undervisning ges av legitimerade och behöriga lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av skolans lärarförteckning samt undervisande lärares examensbevis och/eller lärarlegitimation. Skolinspektionen har i kontakt med Skolverket erhållit vissa lärares lärarlegitimationer med uppgift om vilka ämnen de är behöriga i. Skolinspektionen begärde i samband med informationsinhämtningen att få del av senaste läsårets annonser för rekrytering av lärare samt under intervjun med rektorn att ge in lärarannonser för vissa av de ämnen som diskuterades under intervjun. Huvudmannen har inkommit med rekryteringsannonser för lärartjänster.

Av den lärarförteckningen Skolinspektionen tagit del av framgår det att Deltaskolan har 16 lärare som har undervisning i sin tjänst. Av dessa innehar sju lärare lärarlegitimation. Övriga nio lärare saknar legitimation.

Det framgår av utredningen att elever ges undervisning av legitimerade men obehöriga lärare i ämnena biologi, samhällskunskap, matematik, och teknik i årskurs 7–9 samt naturorienterade ämnen (No) i årskurs 8–9.

Vidare framkommer att elever i årskurs 7–9 ges undervisning av lärare som saknar legitimation i ämnena matematik, svenska, bild, slöjd, hem-och konsumentkunskap, idrott-och hälsa, samhällsorienterade ämnen (So) i årskurs 7, samt i musik, svenska, engelska och So-ämnena i den särskilda undervisningsgruppen.

Vidare framgår av intervju med rektorn att skolan har behöriga lärare i vissa av de ämnen som undervisas av obehöriga lärare. De behöriga lärarna är dock upptagna med sin egen undervisning och har inte utrymme för att undervisa mer. Rektorn bedömer att de obehöriga lärarna är lämpliga att undervisa i sina ämnen.

Av intervju framkommer det att den legitimerade läraren som undervisar i No-ämnena saknar behörighet i biologi för årskurserna 7–9. Hen har undervisat i ämnet i ett år och genomgår en utbildning inom ramen för Vidareutbildning av lärare (VAL). Rektorn uppger i intervju att skolan hade en rekryteringsannons gällande lärare i ämnet inför höstterminen 2023. De anställde då nuvarande lärare. Rektorn uppger att de avser att försöka rekrytera behörig lärare i ämnet biologi på nytt men rektorn uppger att han kommer att försöka få undervisande lärare att vidareutbilda sig för att bli behörig i ämnet. Av huvudmannens ingivna rekryteringsannonser finns det ingen annons som avser en lärartjänst i ämnet biologi för senaste läsåret.

Rektorn uppger att undervisande lärare i samhällskunskap är legitimerad lärare men obehörig att undervisa i samhällskunskap för årskurs 7–9. Läraren har enligt rektorn undervisat i ämnet i två år. Vidare uppger rektorn att det rent ekonomisk inte går att ha en behörig lärare som bara undervisar i ämnet samhällskunskap. Av huvudmannens ingivna rekryteringsannonser finns det ingen annons som avser en lärartjänst i ämnet samhällskunskap.

Det framkommer av lärarförteckningen och intervju med rektorn att eleverna i årskurs 7–9 undervisas i svenska av en lärare som saknar legitimation och som genomgår VAL. Rektorn uppger att läraren undervisat i ämnet sedan höstterminen 2023 och att de senast försökte rekrytera en behörig lärare i ämnet i samband med att nuvarande lärare anställdes. Rektorn uppger att han vill att nuvarande lärare får behörighet i ämnet genom VAL. Läraren blir klar med utbildningen om två terminer. Av huvudmannens ingivna rekryteringsannonser finns det ingen annons som avser en lärartjänst i ämnet svenska.

Det framkommer av inskickad lärarexamen och intervju med rektorn att eleverna undervisas i ämnet bild och slöjd av en lärare som har en lärarexamen och som nu ansökt om lärarlegitimation. Enligt examensbeviset har läraren en ämneexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan, med undervisningsämnena bild och media. Rektorn uppger att läraren har undervisat i skolan sedan höstterminen 2023. Han anger att huvudmannen har utannonserat en lärartjänst i slöjd i augusti–september 2024. Huvudmannen har inte inkommit med någon annons avseende lärartjänst i ämnet bild.

Det framkommer av intervju med rektorn att elever i årskurs 7 undervisas i so-ämnena av en lärare som saknar legitimation och som läser VAL. Läraren har undervisat sedan höstterminen 2023. Rektorn vet inte när de senast försökte rekrytera en behörig lärare i so-ämnena, men uppger att de har planerat att lägga ut en annons för det. Av huvudmannens ingivna rekryteringsannonser finns det ingen annons som avser en lärartjänst i so-ämnena.

I intervju med rektorn uppges att eleverna som går i särskild undervisningsgrupp undervisas av en lärare som saknar legitimation. Läraren har undervisat eleverna i den särskilda undervisningsgruppen sedan höstterminen 2023. Läraren läser VAL och rektorn uppskattar att läraren blir klar till sommaren. Då blir läraren behörig att undervisa i svenska. Läraren undervisar eleverna i den särskilda undervisningsgruppen i ämnena svenska, engelska och So. Av ingivna rekryteringsannonser finns ingen annons som avser en tjänst med undervisning i svenska, engelska eller So för det senaste läsåret.

Rektorn uppger i intervju att den legitimerade läraren som undervisar utan behörighet i teknik i årskurs 7–9, matematik i årskurs 7–9, och No-ämnen i årskurs 8–9 har undervisat i teknik de senaste tre till fyra åren samt i matematik och No-ämnena sedan början av detta läsår.

Det framkommer i intervju att eleverna i årskurs 7–9 undervisats i matematik av två lärare som saknar legitimation. Rektorn uppger att den ena läraren undervisat i tre år och den andra sedan februari, mars 2024 med en pågående VAL-utbildning. Rektorn anger att han försökt rekrytera en behörig lärare i matematik i årskurs 7–9 under våren 2024 och även i augusti–september 2024. Skolinspektionen har fått del av huvudmannens rekryteringsannonser. Tre av dessa annonser avser en lärartjänst i ämnena matematik och teknik för årskurs 7–9 med sista ansökningsdag 2 mars 2023, 31 juli 2023 respektive 30 december 2023.

Det framkommer av intervju med rektorn att eleverna undervisas i ämnet hem-och konsumentkunskap av en lärare som saknar legitimation. Läraren har undervisat eleverna i tre till fem år. Rektorn uppger att det finns en

annons ute nu avseende en lärartjänst i ämnet. Av huvudmannens inskickade rekryteringsannonser avser en av annonserna en tjänst som lärare i hem-och konsumentkunskap med sista ansökningsdag den 8 oktober 2024 och en annan med sista ansökningsdag 30 december 2023.

Det framgår av intervju med rektorn att eleverna undervisas i idrott-och hälsa av två lärare som saknar legitimation. Den ena läraren har undervisat i ämnet sedan februari 2024. Den andra läraren har undervisat i två- tre år och förväntas enligt rektorn bli klar med sin VAL-utbildning om ett halvår eller ett år. Av inskickade rekryteringsannonser avser en av dem en tjänst i idrott-och hälsa med sista ansökningsdag den 30 januari 2024.

Rektorn förklarar att eleverna i årskurs 7-9 undervisats i musik i tre år av en lärare som saknar legitimation. Rektorn uppger att det finns en utannonserad tjänst gällande musiklärare. Av ingivna rekryteringsannonser finns det en annons som avser en lärartjänst i musik med sista ansökningsdag den 8 oktober 2024.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen).

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven på legitimation och behörighet eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, får en annan lärare bedriva undervisningen. En sådan lärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. En sådan person får bedriva undervisning under högst ett år i sänder. (2 kap. 18 § skollagen)

I fråga om tidsbegränsning av en anställning som lärare gäller att den som ska bedriva undervisning inom ramen för en kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) får anställas för högst två år och förlängas till högst tre år (2 kap. 21 § skollagen).

Av förarbetena till skollagen framgår att huvudmän har en skyldighet att för undervisning använda lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som han eller hon ska bedriva (prop. 2009/10:165, s. 262, 269 och 649). Vidare anges att läraren är den enskilt viktigaste faktorn för elevernas resultat och att studier visar att lärares ämneskompetens och didaktiska kompetens är avgörande för att eleverna ska nå goda resultat (prop. 2009/10:165, s. 261).

Av förarbetena till bestämmelsen 2 kap. 18 § skollagen framgår att en

person som enligt huvudregeln inte får användas för att bedriva en viss undervisning får användas för detta under högst ett år i sänder. I normalfallet bör det vara till terminens eller läsårets slut. Huvudmannen är efter denna tid skyldig att på nytt försöka finna en lärare som har en utbildning som är avsedd för undervisningen. (prop. 2009/2010:165 s 653)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister verksamheten på Deltaskolan när det gäller att undervisningen ska bedrivas av behöriga och legitimerade lärare.

Av utredningen framgår att elever i flera ämnen undervisas av lärare som saknar behörighet för undervisningen. I vissa ämnen saknar läraren även lärarlegitimation. I årskurserna 7–9 i ämnena biologi, samhällskunskap, svenska, bild samt i årskurs 7 i So-ämnena samt i den särskilda undervisningsgruppen i ämnena svenska, engelska och So-ämnena har eleverna undervisats av obehöriga lärare i mer än ett läsår. De aktuella obehöriga lärarna har varit anställda och undervisat i mer än ett år utan att huvudmannen har försökt rekrytera behöriga och legitimerade lärare i ämnena, vilket framgår av inskickade annonser. Några av dessa obehöriga lärare genomgår en utbildning inom VAL. Läraren som undervisar i ämnet bild har en lärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan och inte för högstadiet som hen undervisar i. Läraren har inte fått sin lärarlegitimation än.

Av skollagen och förarbeten framgår att huvudregeln är att enbart den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisning. Om det inte finns någon sådan lärare att tillgå inom huvudmannens organisation får en annan lärare bedriva sådan undervisning. Användandet av en lärare utan legitimation och utan rätt behörighet ska endast ske undantagsvis och under en begränsad tid. En sådan lärare får undervisa högst ett år i sänder. Om läraren genomgår en utbildning inom KPU får läraren vara anställd i högst två eller tre år. Huvudmannen är efter denna tid skyldig att på nytt försöka hitta en legitimerad och behörig lärare för den aktuella undervisningen.

Skolinspektionen har inte anledning att ifrågasätta att det i huvudmannens organisation saknas legitimerade och behöriga lärare för undervisning i årskurserna 7–9 i ämnena biologi, samhällskunskap, svenska, bild samt i årskurs 7 i So-ämnena samt i den särskilda undervisningsgruppen i ämnena svenska, engelska och So-ämnena, detta då de lärare som finns inom huvudmannens organisation och är behöriga att undervisa i vissa av dessa ämnen är upptagna med annan undervisning.

Huvudmannen har dock inte försökt att rekrytera legitimerade och behöriga lärare i dessa ämnen efter det att de obehöriga lärarna undervisat i ett år, trots att en obehörig lärare bara får bedriva undervisning ett år i taget. Några av de obehöriga lärarna genomgår en utbildning inom VAL. En sådan utbildning omfattas dock inte av undantaget från huvudregeln, att lärare som saknar legitimation endast får undervisa ett år i taget. Att huvudmannen inte försökt rekrytera legitimerade och behöriga lärare i årskurserna 7–9 i ämnena biologi, samhällskunskap, svenska, bild, engelska, So-ämnena och i årskurs 7 i So-ämnena är en brist.

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever och personal framkommer det att lärare kontrollerar elevers närvaro på lektionerna. Om en elev inte är närvarande rapporterar läraren frånvaron i ett digitalt program som skolan använder. Från programmet skickas sedan ett mail eller sms till vårdnadshavarna samma dag. Eleverna berättar att många lärare tar upp elevernas närvaro i början av lektionen och några lärare gör det vid slutet av lektionen.

Skolinspektionen begärde i samband med informationsinhämtningen att få del av frånvarostatistik för eleverna på Deltaskolan samt skolans tre senaste frånvaroutredningar. Huvudmannen svarade att skolan inte har separata dokumenterade frånvaroutredningar men att de i förekommande fall har dem som en del av utredningen om behov av särskilt stöd eller i åtgärdsprogram. Utifrån frånvarostatistiken valde Skolinspektionen ut 14 elever med hög frånvaro, och begärde inför skolbesöket att få del av frånvaroutredningar eller andra utredningar där dessa elevers frånvaro utretts eller behandlats. De allra flesta av eleverna hade frånvaro över 40 procent vårterminen 2024. För alla elever, förutom en, hade frånvaron ökat från höstterminen 2023 till vårterminen 2024. Tolv av eleverna hade fortsatt hög frånvaro, över 22 %, vid skolbesöket i början av höstterminen 2024. Vid skolbesöket ingavs inte några frånvaroutredningar eller andra utredningar där frånvaron utretts för dessa elever. För två av eleverna gavs det in pedagogiska kartläggningar i vilka elevernas frånvaro nämns.

Gällande de identifierade eleverna med omfattande frånvaro bekräftar lärarna att eleverna har en oroande frånvaro som också har utretts och att åtgärder vidtagits. En representant från elevhälsan anger att de flesta av dessa elevers frånvaro har utretts och att åtgärder vidtagits. En av dessa elever som idag har en oroande frånvaro är inte känd för elevhälsans representanter och enligt dem har eleven inte utretts. Två andra elever är kända för elevhälsan men där har elevernas frånvaro inte utretts mer än att kommunens närvaroteam kontaktats och försök till kontakt tagits med ena

elevens vårdnadshavare, men enligt lärarna har en anmälan till socialtjänsten gjorts för den andra eleven. En av representanterna uppger att det sedan hen började arbeta på skolan vid höstterminens start inte har genomförts någon utredning gällande elevers frånvaro. En representant uppger att åtgärder som vidtas för att komma till rätta med elevs frånvaro inte riktigt dokumenteras.

Lärarna och rektorn förklarar att de reagerar om elever har högre frånvaro än 20 procent eller om eleven har ett speciellt frånvaromönster. Lärarna kontakter elevens vårdnadshavare och rektorn. Elevhälsan gör en utredning av elevens frånvaro tillsammans med elevcoacherna i samarbete med lärarna, eleven och vårdnadshavare. Lärarna och rektorn uppger att elever med upprepade eller längre frånvaro utreds och att åtgärder för att bryta elevers negativa frånvaromönster vidtas samt antecknas i mötesprotokoll från APT-mötena eller enligt rektorn i Schoolsoft. Lärarna uppger att om det blir ett elevärende så hamnar det i en pärm på expeditionen. Elevhälsans representant känner inte till en sådan pärm med utredningar.

Lärarna, elevhälsans representanter och rektorn uppger att skolan inte upprättar separata dokumenterade frånvaroutredningar. Skolan har inte heller någon formell blankett för frånvaroutredningar.

Elevhälsans representanter uppger att skolan inte har en tydlig rutin som ska följas vid frånvaroarbeta. Rektorn tycker att rutinen är ganska tydlig vilket enligt honom består av att elevers frånvaro lyfts på personalmötena en gång i veckan. Men rektorn uppger att han inte kan påstå att utredningarna dokumenteras. Rektorn uppger vidare att det sker en viss dokumentation i Schoolsoft och även kan antecknas i åtgärdsprogrammen. Vidare uppger rektorn att Deltaskolan är en liten skola och att rektorn och biträdande rektorn träffas varje dag. Både rektorn och lärarna anger att kommunikationen mellan personalen är god och att de har koll på eleverna. När lärarna kontakter en vårdnadshavare på grund av en elevs frånvaro skickas även en kopia av lärarnas mail till rektorn och biträdande rektorn.

Rättslig reglering

En elev i grundskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev utan giltigt skäl uteblir från den obligatoriska verksamheten, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag. (7 kap. 17 § skollagen).

Om en elev har upprepade eller längre frånvaro, ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt

utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (7 kap. 19 a § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det föreligger brister i Delta AB:s verksamhet vid Deltaskolan gällande frånvaroutredningar.

Av utredningen framgår att rektorn ser till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande.

Av utredningen framgår att det saknas tydliga rutiner för frånvaroutredningar men att skolan till utreder de flesta elever som har upprepad eller längre frånvaro och vidtar åtgärder med anledning av det. Det framgår vidare att det förs anteckningar om elevers frånvaro i mötesprotokoll och i skolans digitala plattform men att skolan inte upprättar specifika dokumenterade frånvaroutredningar. Enligt huvudmannen utreds elevers frånvaro som en del av en utredning om behov av särskilt stöd. Av utredningen framgår att elevhälsans representanter inte har kännedom om en elev som enligt skolans egen bedömning har upprepad eller längre frånvaro och att beträffande två andra elever har deras frånvaro inte har utretts.

Av skollagen framgår att rektorn skyndsamt ska utreda frånvaron om en elev har upprepad eller längre frånvaro, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, samt att utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan.

Även om skolan gör utredningsåtgärder för de flesta elevers frånvaro och vidtar åtgärder för ökad närvaro framgår att inte alla elever med längre eller upprepad frånvaro utreds. Att alla elever med upprepad eller längre frånvaro inte utreds är en brist.

Skolinspektionen vill i sammanhanget framhålla att det är av särskild vikt att skolan har tydliga och kända rutiner för frånvaroutredningar och dokumenterar arbetets alla delar som ett stöd under arbetets gång samt kontinuitet. Utredningen ska omfatta orsaker till frånvaron och utmynna i åtgärder som behövs för att komma till rätta med elevens frånvaro.

Plan om kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen begärde i samband med informationsinhämtningen om att få del av skolenhetens två senaste läsårs planer mot kränkande

behandling. Skolinspektionen har inte fått del av planerna. När huvudmannen påmindes om att skicka in planerna uppgav huvudmannen att de planerna finns i skolans ordningsregler som tidigare skickats till Skolinspektionen. Vid intervju med rektorn, tillika huvudmannen, uppger han att skolans planer mot kränkande behandling återfinns i ordningsreglerna och i handlingsplanen vid kränkande behandling och mot mobbning. Skolinspektionen har i samband med informationsinhämtningen fått del dessa dokument. Av dokumenten framgår inte uppgifter om åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Dokumenten innehåller inte en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. Dokumenten innehåller inte heller en redogörelse för hur tidigare planerade åtgärderna har genomförts.

Dokumentet om handlingsplan vid kränkande behandling och mobbning innehåller en arbetsgång som skolan och personal ska följa vid fall av kränkningar, såsom att omedelbart agera, meddela trygghetsteamet, samtala med berörda och ha uppföljningssamtal. Dokumentet ordningsregler innehåller uppgifter om elevernas rättigheter och skyldigheter samt skolans ordningsregler.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (6 kap. 8 § skollagen)

En plan mot kränkande behandling enligt skollagen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. (2 § Förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete gällande plan mot kränkande behandling.

Av utredningen framkommer att skolan inte har någon plan mot kränkande behandling, varken för nuvarande läsår eller tidigare. Skolinspektionen bedömer att skolans ordningsregler och handlingsplan mot kränkningar inte är att likställa med en plan mot kränkande behandling. Enligt skollagen och

förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling ska huvudmannen se till att det upprättas en sådan plan varje år med översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkningar av elever. Att skolan saknar en plan mot kränkande behandling är en brist.

Tillgång till elevhälsa

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av lärarförteckningen framgår att skolan har en skolsköterska, elevcoach/kurator, psykolog och två läkare. Skolan har även en studie-och yrkesvägledare som också arbetar som specialpedagog. Personen med befattningen elevcoach/kurator har en ungdomstränarutbildning. I intervju med elevhälsans representanter framkommer det att personen som är elevcoach inte ser sig själv som kurator, inte arbetar som kurator på skolan samt saknar utbildning för att arbeta som kurator. Hen arbetar som en elevcoach på heltid på skolan, finns där och fungerar som en bollplan för eleverna och hänvisar de vidare till rätt funktion vid behov. Hen uppger att hen har gjort det tydligt för ledningen att hen inte är kurator. Vid intervju med rektorn bekräftar rektorn de kompetenser som framgår av lärarförteckningen. Han uppger att elevcoachen är kurator på skolan, och att de för flera år sedan hade kontakt med Skolverket som ska ha uppgett att det fungerar att ha det så om personen gick en utbildning om tystnadsplikt. Rektorn uppger i intervju att elevcoachen enligt anställningskontraktet är anställd som elevcoach.

Enligt lärarförteckningen och intervju med elevhälsans representanter har personen som arbetar som studie-och yrkesvägledare och specialpedagog på skolan en form av yrkes-och studievägledarutbildning från Island. Representanten anger att hen inte har en specialpedagogisk utbildning. Enligt ett ingivet utlåtande från Universitets-och högskolerådet har personen en utbildning som motsvarar en kandidatexamen med inriktning mot utbildningsvetenskap med tyngdpunkt mot vägledning, med studier i bland annat pedagogik och psykologi.

Rättslig reglering

För elever i grundskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, grupp- och skolenhetsnivå och ske i samverkan med lärare och övrig personal. Elevhälsan ska vara en del av skolans kvalitetsarbete. Vid behov ska elevhälsan samverka med hälso- och

sjukvården och socialtjänsten. För medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog eller speciallärare. (2 kap 25 § skollagen)

Av förarbetena framgår att elevhälsan ska ha tillgång till tillräcklig kompetens för att eleverna ska få det stöd som de behöver. Det ska finnas tillgång till bland annat adekvat utbildad personal i form av psykolog, kurator, skolläkare, skolsköterska och personal som kan tillgodose elevernas behov av specialpedagogiska insatser. (Prop. 2009/10:165 s. 657). I senare förarbeten har tillägg gjorts avseende de professioner som ska vara inkluderade i elevhälsan. Sedan juli 2023 ska även specialpedagog eller speciallärare ingå i elevhälsan. Detta förtydligande av regleringen har gjorts för att säkerställa att elevhälsan har tillgång till tillräcklig kompetens för att eleverna ska få det stöd som de behöver. Det finns dock inget som hindrar att den speciallärare eller specialpedagog som ingår i elevhälsan även samtidigt kan ha andra uppdrag på skolan, till exempel som speciallärare som arbetar direkt med eleverna. Inte heller innebär tillägget att den som anställs som speciallärare eller specialpedagog ska ha en sådan examen. (Prop. 2021/22:162 s. 157f)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister gällande skolans tillgång till elevhälsa.

Av utredningen framkommer att skolan har en person som arbetar som elevcoach men som också enligt rektorn agerar som kurator på skolan. Personen anser sig själv inte arbeta som kurator och har inte heller någon adekvat utbildning för att arbeta som kurator. Enligt skollagen ska det finnas tillgång till bland annat en kurator och specialpedagog eller speciallärare på skolan och enligt förarbetena ska de funktionerna ha en adekvat utbildning för det. Att skolan saknar en kurator eller en adekvat utbildad personal i form av kurator är en brist. Att skolans specialpedagog har en utbildning som inte exakt motsvarar en specialpedagogisk utbildning bedöms inte utgöra en brist.

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av elevernas scheman och intervjuer med elever, lärare och rektorn framkommer det att eleverna har profiltider två gånger i veckan. Enligt elevschemat pågår profiltiderna under en timme per tillfälle och ges i matematik, fotboll och handboll. Det uppges i intervju att eleverna erbjuds

extra studietid varje vecka, vilken är schemalagd på elevernas profiltid. Lärarna och elevhälsans representanter uppger att eleverna kan välja att gå på profiltiden eller att ha extra studietid. Profiltiden är obligatorisk, men om en elev ligger efter i ett ämne får eleven extra studietid i stället för profiltid och får då inte frånvaro på profiltiden.

Elever uppger att när eleverna behöver arbeta extra i ett ämne gör de det under profiltiden, vilket innebär att de då missar sin profiltid i sitt profilämne. Elever uppger att om en lärare bedömer att en elev ligger efter i ett ämne och säger att eleven ska delta på den extra studietiden är det inte något som eleven kan avböja. En lärare uppger att lärarna gör olika om vilka elever som får delta på extra studietid, antingen alla elever eller enbart de elever som riskerar betyget F. Rektorn uppger att det är möjligt för alla elever att gå på extra studietid. Han uppger att lärarna bestämmer att vissa elever måste gå på extra studietid och att det för andra elever är frivilligt att delta.

Rektorn uppger i intervju att eleverna behöver gå på åtminstone en av profiltiderna per vecka för att komma upp i den minsta totala undervisningstiden.

Rättslig reglering

Elever i årskurs 4–9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör. Extra studietid ska inte räknas in i den minsta totala undervisningstiden enligt skollagen. (10 kap 5 a § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det föreligger brister i Deltaskolan AB:s arbete med extra studietid.

Av utredningen framgår det att skolan erbjuder eleverna möjlighet till extra studietid två timmar i veckan under samma tillfälle som eleverna har profiltid i matematik, fotboll eller handboll. Det framgår vidare att det inte är frivilligt för alla elever att gå på extra studietid samt att eleverna är beroende av att gå på minst en av profiltiderna i veckan för att uppnå den minsta totala undervisningstiden. Det är i realiteten inte möjligt för alla elever att delta i den extra studietiden då den ligger vid samma tillfälle som elevernas profiltid. Enligt skollagen ska extra studietid vara frivillig för eleverna och ska omfatta minst två timmar per vecka. Den extra studietiden ska inte heller räknas in i den minsta totala undervisningstiden som anges i skollagen. Att Deltaskolan inte erbjuder extra studietid utöver den minsta

totala undervisningstiden är en brist. Det är även en brist att deltagandet på den extra studietiden inte är frivillig för alla eleverna.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Deltaskolan AB:s verksamhet vid Deltaskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller särskilt stöd, beslut om betyg och betygskatalog, undervisning av legitimerade och behöriga lärare, frånvaro, plan mot kränkande behandling, elevhälsa och extra studietid. Det finns därför skäl att förelägga Deltaskolan AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Avstående från ingripande

Anställningsform för lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

En lärare är tillsvidareanställd men saknar lärarlegitimation. Vid intervjun med rektorn uppges att läraren nu har ansökt om legitimation hos Skolverket.

I övrigt framgår av lärarförteckningen och utredningen att lärare med lärarlegitimation har en tillsvidareanställning och att de lärare som saknar legitimation är visstidsanställda.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation får anställas som lärare i skolväsendet utan tidsbegränsning (2 kap. 20 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det föreligger brist gällande vilken anställningsform som skolans personal innehar. Av utredningen framgår att en lärare som saknar lärarlegitimation har en anställning utan tidsbegränsning. Det framgår att läraren nu har ansökt om legitimation hos Skolverket. Enligt skollagen får endast den som har legitimation anställas som lärare utan tidsbegränsning. Utifrån detta är det en brist att läraren som saknar legitimation har anställts utan tidsbegränsning.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Deltaskolan AB:s verksamhet vid Deltaskolan uppfyller inte fullt ut författningarnas krav vad gäller anställningsformen för lärare.

Bristen gällande anställningsform avser enbart en lärare som är anställd utan tidsbegränsning trots att läraren saknar lärarlegitimation. Läraren har nu ansökt om lärarlegitimation. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som ringa och finner därför skäl att avstå från att ingripa.

Beslutet har fattats av Anna Malmenfelt.

Utredaren Caroline Turan har varit föredragande i ärendet. I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Åsa Jansson deltagit.